



Stichting Koopvaardijpersoneel 1940 - 1945

Nieuwsbrief juni 2024

aangesloten
bij het
veteranenplatform



Van de bestuurstafel

In het verleden hebben we verschillende brieven ontvangen van koopvaardijveteranen en recentelijk nog van nabestaanden, die teleurgesteld hebben opgemerkt dat bij de herdenkingen in Normandië vertegenwoordigers van 320 Squadron (MLD) en de Prinses Irene Brigade steevast worden uitgenodigd, maar de zeelieden die met ruim honderd Nederlandse schepen en hun bemanningen de invasie mogelijk maken, altijd worden vergeten. Bijzonder, omdat al bij de voorbereidingen van D-Day opvarenden van onze vloot omkomen, zoals bij de aanval op de sleepboot ROODE ZEE. In april 1944 sleept het schip caissons voor de kunstmatige haven naar Portsmouth, vanwaar ze naar de Franse kust worden gebracht. Onderweg naar Portsmouth wordt het schip aangevallen door een Duitse snelboot en tot zinken gebracht. De vijftienkoppige bemanning komt tijdens deze aanval om het leven. Onze stichting heeft contact gezocht met de organisatie rondom D-Day in Frankrijk. In een reactie laat zij weten de gang van zaken te betreuren en excuses aan te bieden. Voortaan is een vertegenwoordiging van de Nederlandse koopvaardijveteranen welkom bij de herdenkingen en ceremonies. Namens onze stichting ging een kleine delegatie naar Normandië.



Koninklijke onderscheiding

Op 26 april, heeft bestuurslid “onze Kees” Visser een Koninklijke onderscheiding ontvangen tijdens de lintjesregen. Burgemeester Cornelis Visser van gemeente Katwijk heeft de onderscheiding uitgereikt tijdens een feestelijke bijeenkomst in de Theaterhangaar Soldaat van Oranje. Kees is tot Ridder in de Orde van Oranje-Nassau benoemd. Kees ontving de onderscheiding vanwege een indrukwekkend curriculum vitae in vrijwilligerswerk, waaronder zijn langdurige betrokkenheid als bestuurslid bij onze stichting.



Nominatie Witte Anjer Prijs



Jos Rozenburg van ons stichtingsbestuur is genomineerd voor de Witte Anjer Prijs van het Nationaal Comité Veteranendag. Hij is gekozen uit vele inzendingen vanwege zijn inzet voor koopvaardijveteranen, door meer dan 20.000 van hen een plek te geven in de Databank Koopvaardijpersoneel 1940-1945. De winnaar van de Witte Anjer Prijs 2024 wordt bekendgemaakt op donderdag 13 juni in Hotel des Indes in Den Haag. De winnaar ontvangt een bijzondere bokaal, ontworpen door

H.K.H. Prinses Margarita, en is eregast tijdens Nederlandse Veteranendag, waar onze stichting ook weer aanwezig zal zijn. Komt u bij ons langs op het Malieveld in Den Haag op 29 juni?

Groeiende behoefte aan informatie over het koopvaardijverleden

Het bestuur ontvangt regelmatig vragen van (klein)kinderen over de geschiedenis van hun (groot)vader of (groot)moeder bij de Nederlandse koopvaardij. Wat is er met iemand gebeurd op zee tijdens de Tweede Wereldoorlog? Hoe is iemand gestorven of juist aan de dood ontsnapt? De bemanningsleden van de Nederlandse koopvaardij schepen risiceren jarenlang hun leven voor onze vrijheid onder gevaarlijke omstandigheden. Hun verhalen krijgen thuis weinig aandacht, en de meeste koopvaardijveteranen zwijgen over hun ervaringen. Hierdoor weten familieleden vaak niet wat hun naasten hebben doorgemaakt. Wij kunnen u helpen deze geschiedenis te achterhalen. Heeft u vragen over het koopvaardijverleden van uw (groot)vader of (groot)moeder? Bekijk dan onze databank: <https://databank.koopvaardijpersoneel40-45.nl/> of mail: info@koopvaardijpersoneel40-45.nl.

Ontwikkelingen Databank Koopvaardijpersoneel 1940-1945

De Databank Koopvaardijpersoneel 1940-1945 is nu een jaar in gebruik en we ontvangen hartverwarmende berichten van nabestaanden. Zo deelt de kleindochter van Frans van der Meij – een machinist bij de KNSM tijdens de Tweede Wereldoorlog – haar verhaal: *Ik heb mijn opa helaas niet gekend, maar in de verhalen van mijn vader kwam hij vaak voor. Toen mijn vader ziek was zat ik naast zijn bed, het was een week voor zijn dood, mijn vader begon te huilen, wees naar de foto van zijn vader en zei: ‘die foto heb ik als kind jarenlang elke avond een kus gegeven’. Ik kende mijn vader zo niet, maar ik besepte toen heel goed dat de oorlog ook mijn vader voor zijn leven heeft getekend.*

Het oorlogsverhaal van haar grootvader staat nu in onze databank. Via deze weg kunnen we hem en zijn inzet – net als die van 20.000 andere zeevarenden – herdenken. De databank is dan ook van onschatbare waarde voor het bewaren van deze geschiedenis voor toekomstige generaties. Binnenkort breiden we de databank uit met nieuwe gebruikers-opties. Nabestaanden kunnen dan foto's en documenten toevoegen aan een pagina van een opvarende. Ook maken we met een wereldbol inzichtelijk waar iets met een schip is voorgevallen. Binnenkort kunt u informatie of fotomateriaal naar onze archivaris sturen via info@koopvaardijpersoneel40-45.nl Na controle zal onze archivaris het toegezonden materiaal koppelen aan een persoon of schip in onze databank.

Tijdelijke tentoonstelling Hellships

Vanuit Nederlands-Indië transporteren de Japanners krijgsgevangenen, burgergeïnterneerden en Indonesische dwangarbeiders op 'Hellships' naar werkkampen. Aan boord lijden gevangenen zwaar onder het gebrek aan voedsel, water en medische zorg; de hygiënische omstandigheden zijn slecht. De tentoonstelling 'Hellships, gevangen op zee' is vanaf 14 juni tot 5 januari 2025 te zien in het Marine Museum te Den Helder en vertelt het verhaal van hen die sterven en overleven, en van de generaties na hen die door de oorlog zijn getekend.

4 mei Herdenkingen



Op vier mei hebben we diverse herdenkingen bezocht en namens onze stichting kransen of bloemen gelegd. Ed Meijer, zoon van koopvaardijveteraan Pieter Meijer, is met zijn vrouw Jose in Den Helder geweest. Sietse Swijtink en Bert Hoekstra waren aanwezig in Harlingen en Delfzijl. Een delegatie van ons bestuur was bij de herdenking in de Nieuwe Kerk en op de Dam in onze hoofdstad, waar Dido Michielsens sprak, wiens vader op het KPM-schip OPHIR voer tijdens de oorlog.

Voorzitter van het Nationaal Veteranen Platform, luitenant-generaal b.d. Hans van Griensven, heeft samen met zijn zoon Koen een krans gelegd ter nagedachtenis aan al het koopvaardijpersoneel en militairen die zijn omgekomen in dienst van de Nederlandse samenleving. In de ochtend hebben Anneke van Helden en Marcia Tap namens onze stichting een krans gelegd tijdens de herdenking bij monument De Boeg in Rotterdam. Marcia beschrijft haar ervaring als volgt:

Hoe kan een gebeurtenis van meer dan 84 jaar geleden, met iemand die je nooit hebt gekend, zoveel emoties teweegbrengen? Haike Tap (19 maart 1897) was matroos en ging op 6 maar het stoomschip Vecht vanuit Rotterdam op weg naar Zuid-Afrika. Een dag later werd het schip op de Noordzee getorpedeerd door een Duitse U-boot. Van geen van de 22 opvarenden werd ooit meer iets gevonden. Haike liet thuis in Rotterdam een vrouw en vier kinderen achter. Mijn overgrootvader is één van de ruim 4100 koopvaardijslachtoffers. Voor hen is er het Nationaal Koopvaardijmonument (...). Rotterdammers noemen het De Boeg. Voor het eerst in mijn leven heb ik een krans gelegd. Niet zomaar één, het was de krans van de Stichting Koopvaardijpersoneel 1940-1945. Een beladen, emotioneel moment. Het was voor mij en mijn nichtje Anneke – met wie ik de krans heb gelegd – een zeer grote eer om dit te doen (...).



80e herdenking D-day

Een vertegenwoordiging van ons bestuur was aanwezig bij de 80e herdenking van D-day in Normandië. Nederlandse zeelieden maakten in 1944 talloze reizen naar de Franse invasiekust met o.a. troepen, wapentuigen, brandstof en voedsel. Onder hen ook Simon Huksloot. Zijn kleindochter was in Normandië op een prachtige plek langs Omaha Beach waar we haar bezochten. We hadden gehoopt gezamenlijk de Nationale herdenking te kunnen bijwonen maar dat is helaas niet gelukt.



Onze delegatie was op 5 juni te gast bij de onthulling van een Amerikaans koopvaardijmonument langs Utah Beach. We spraken met zeven Amerikaanse koopvaardijveteranen die er destijds bij waren. De oudste van hen is al 107 jaar. Onze aanwezigheid werd zeer gewaardeerd en men benadrukte de grote rol van de Nederlandse koopvaardij.

Op 6 juni waren we aanwezig bij de Nationale herdenking bij Arromanches waar o.a. Minister-President Mark Rutte en Minister Kajsa Ollongren een toespraak hielden. Eerstgenoemde haalde de noodzakelijke transporten over zee aan in zijn toespraak. Ook na afloop benadrukte de Minister-President ten overstaan van onze delegatie en de andere aanwezigen nogmaals heel duidelijk de grote en waardevolle inzet van de Nederlandse handelsvloot bij D-day. Aansluitend werden op uitnodiging nog twee Engelse herdenkingen bezocht, waarvan de laatste plaatsvond bij een plaque voor de Merchant Navy.

Herdenkingsvaartocht

Op dinsdag 3 september 2024 organiseren we onze jaarlijkse herdenkingsvaartocht van de Rotterdamse haven naar de Maasvlakte op partyschip Zilvermeeuw 2. Dit jaar maken we een gezamenlijke vaartocht met de Vereniging van de Rotterdamsche Lloyd-Wm Ruys & Zonen. Tijdens de vaartocht geeft Jacob Haasnoot een lezing over zijn boek 'Lammeren onder Wolven'.



Wij hopen jou en/of eventuele familieleden van koopvaardijveteranen van de Tweede Wereldoorlog te mogen verwelkomen tijdens deze vaartocht.

Programma:

10.00 uur – Inschepen nabij het Wereldmuseum,
bij de Willemskade 25 te Rotterdam

10.30 uur – Afvaart

16.30 uur – De Zilvermeeuw 2 meert af en we
ontschepen in een rustig tempo

Aanmelden:

De kosten bedragen 70 euro per persoon. U wordt ontvangen met tweemaal koffie/thee en gesorteerd gebak. Tijdens de tocht is er een oosters buffet en krijgt u twee consumptiemunten. Extra drankjes kunt u afrekenen bij de bar.

Aanmelden kan tot 15 augustus a.s. door een e-mail te sturen naar info@koopvaardijpersoneel40-45.nl onder vermelding van uw naam, adres, e-mailadres en/of telefoonnummer en het aantal personen dat deelneemt. Het (totale)bedrag kunt u overmaken op rekeningnummer NL 96 INGB 0005 3629 74 t.n.v. Stichting Koopvaardijpersoneel 1940-1945 onder vermelding van Vaartocht Zilvermeeuw 2 – 2024.

Leestip

Op 14 maart was een delegatie van de stichting aanwezig bij de presentatie van het boek *Lammeren onder wolven* van Jacob Haasnoot in het Katwijkse Museum. Voorzitter Hubert Nijgh heeft daarbij een korte toespraak gehouden over de belangrijke rol van de Nederlandse koopvaardij in de oorlogsjaren en hoe het boek die rol belicht. In zijn boek beschrijft Haasnoot de strijd van de Nederlandse koopvaardij tegen een vijand die met duikboten, gevechtsvliegtuigen en zeemijnen dood en verderf zaait. Het is een huiveringwekkend verhaal over de broers Cornelis en Jacob Haasnoot en hun worsteling met oorlogsgeweld op zee. *Lammeren onder wolven* is te bestellen in de boekwinkel of via www.tripleboeken.nl



Voorplaat

Op de voorzijde van deze nieuwsbrief ziet u een monument voor de Amerikaanse koopvaardij wat onlangs is onthuld bij Utah Beach in Frankrijk in aanwezigheid van nog enkele Amerikaanse koopvaardijveteranen.

Steun

Onze stichting draait volledig op vrijwilligers die zich met passie inzetten. Voor de kranen, deze nieuwsbrief, de website, de uitbreiding van de Databank Koopvaardijpersoneel 1940-1945 en onze vergaderingen hebben we financiële steun nodig. Wij doen daarom een dringend beroep op u om ons werk te steunen:



Contact- en bankgegevens

Voorzitter	De heer H.A. Nijgh Tel. 06-15336311
Secretariaat	Stichting Koopvaardijpersoneel 1940-1945 Sluisweg 66, 2225 XN Katwijk aan Zee.
Penningmeester	De heer J. van der Plas, 06-26980562 E-Mail: info@koopvaardijpersoneel40-45.nl
Website	www.koopvaardijpersoneel40-45.nl
Banknummer	NL 96 INGB 0005 3629 74
ANBI/RSIN/fisc. nr.	808543143
Ingeschreven in het handelsregister te Rotterdam onder nummer 24289132	

Onze nieuwsbrief verschijnt drie keer per jaar en wordt verstuurd naar alle bekende nabestaanden van veteranen en geïnteresseerden, inclusief zij die ons in het verleden hebben gesteund. We vinden het belangrijk om u op de hoogte te houden van onze activiteiten. Als stichting hebben we geen leden en daarom ook geen contributie. We streven ernaar onze activiteiten voor de veteranen voort te zetten en onze statutaire verplichting om de omgekomen opvarenden van de koopvaardij tijdens de Tweede Wereldoorlog te herdenken, na te komen. Als u onze nieuwsbrief niet langer wenst te ontvangen, kunt u contact opnemen met ons secretariaat. Uw steun helpt ons om ons werk voort te zetten. Als u onze inspanningen waardeert, overweeg dan alstublieft een donatie!